

Башлангыч мәктәптә универсаль уку гамәлләрен формлаштыру

Федеральный
Государственный
Образовательный

СТАНДАРТ

Коммуникатив гамәлләр.

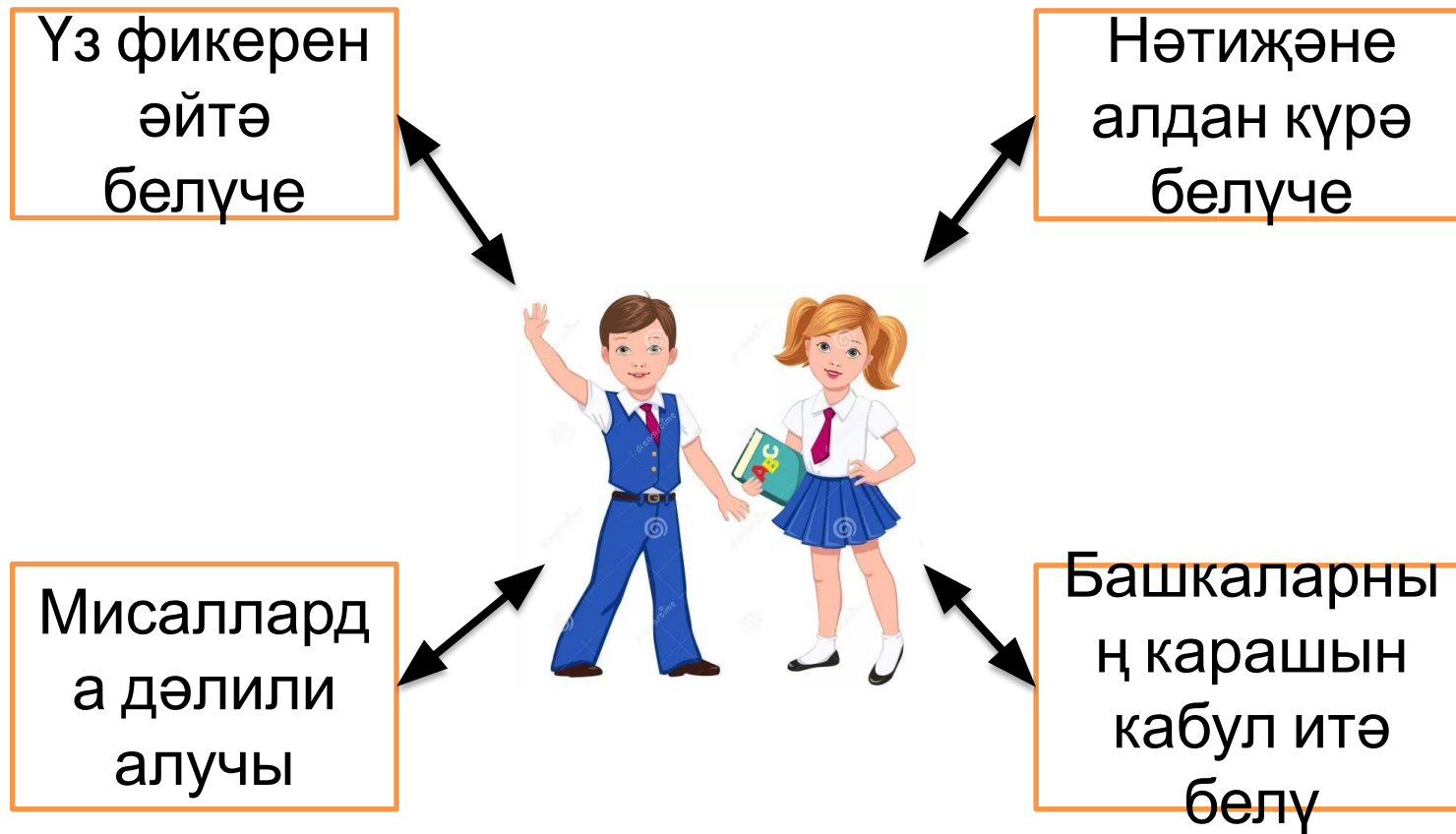
Нәрсәгә өйрәтергә?

- **-Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:**
- 1) дәрестә һәм төрле ситуацияләрдә диалогта катнаша белү;
- 2) үз фикерләрен телдән, яки язмача җиткерә белү;
- 3) укытучының, классташларның сораула Нәрсәсына җавап бирү;
- 4) сөйләм этикеты нормаларын үтәү: исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт белдерә белү;
- 5) башкаларның сөйләмен тыңлый һәм аңлай белү;
- 6) текстны укыганнан соң «автор белән диалог» алып бару (әсәрдә автор әйтергә теләгәнне таба белү).

Ничек өйрөтөргө?

- 1) Өңгәмөдшеңә бирем төзү.
- 2) Аның эшен бәяләү.
- 3) Крассворд төзү.
- 4) "Кем турында сөйлибез".
- 5) Хикәя әзерләү.
- 6) Телдән тасвирлау.

Көтелгән нәтижә

Танып белү универсаль уку гамәлләре

- 1) хәрефләрне танып, текстны (хикәя, шигырь, әкиятне) сәнгатьле итеп уку;
- 2) этнокультура өлкәсенә караган сүзләр булган текстны, сүзлекләр кулланып, аңлап уку;
- 3) текста очраган таныш сүзләргә таянып, яңа сүзләрнең мәгънәсенә төшенү;
- 4) уку мәсьәләсен чишүгә кирәкле булган сүзлекләрне, белешмә материалларны, энциклопедияләрне, электрон дискларны, интернетны мөстәкыйль таба белү;
- 5) уку барышында анализ (таркату) һәм синтез (берләштерү) гамәлләрен башкара белү;
- 6) фикерләүнең логик чылбырын төзи белү;
- 7) алынган мәгълүматны таблицалар, схемалар, конспект ярдәмендә күрсәтә белү;

Ничек өйрөтөргө?

Биремнэрне үтө.

- 1) "Аерманы тап".
- 2) "Артыкны эзлө".
- 3) "Лабиринтлар"
- 4) "Чылбыр"
- 5) "Эзлеклелекне тап".
- 6) Терөк схемалар төзү.
- 7) Төрле таблицалар белән эшлөү.
- 8) Диаграммалар төзү.

Информация
е таблица,
схема
ярдәмендә
бирә

Текстның
планын
төзи

Чагыштыра

Анализ
лый

Нәтижә
чыгара

Кирәкле
информац
ияне таба

Регулятив универсаль уку гамәлләре

- 1) эшчәнлек өчен эш урынын әзерләү;
- 2) укытучы ярдәме белән уку проблемасын табу һәм формалаштыру;
- 3) укытучы ярдәме белән эшне планлаштырырга өйрәнү;
- 4) укытучы ярдәмендә эшнең дәрәслеген тикшерү;
- 5) эш барышында гади генә эш кораллары белән эш итә белү (линейка, карандаш, бетергеч...) һәм өстәмә чаралар (информацион һәм коммуникацион технологияләр, белешмә әдәбият һ.б.) куллана белү;
- 6) эш сыйфатына бәя бирә белү;
- 7) уңышсызлыklarның сәбәбен аңлый һәм ул ситуациядән чыгу юлларын таба белү.

Ничек өйрөтөргө?

- 1)Бирелгөн материаллардан кирәкле информацияне табу.
- 2)Үзара контроль.
- 3)Үзара диктант.
- 4)Диспутлар.
- 5)Яттан өйрөнү.
- 6)Хата тап биреме.

Проект планын
төзү блүче

Проектны
тәгъдим иткәндә
аның нәтижәсенә
бәя бирә белүче

Шәхескә караган универсаль уку гамәлләре

- Шәхси ,һөнәри, тормышта үз билгеләнү.
- Укунуң нәтижәсе белән этәргече арасында мөнәсәбәт урнаштыру.
- Эш-гамәлләренә бәя бирә белү.
- Үз позицияңне таба белү.
- Яхшы гамәлләр кылу.
- Төрле конфликтлы ситуацияләрдән чыга белү.

Көтелгән нәтижә.

Ижади
эшләр
башкара.

Вакыйгаларга
а бәя бирә

Аермалыкны
күрә һәм таний
белә

Проектларда
катнаша

Көтелгән нәтижәнең
булмаган очрагын
таний белә